

B év

Testvéreim, köszöntelek Benneteket a jézusi jókívánsággal: *Béke legyen veletek!*

Régebben előírt perikópákhoz fűztem a mai mondanivalómat, talán nem nagy vétség. Jeremiás prófétát idézem majd és a Názáreti prófétát (nem Márk, hanem Máté szerint). Mindkettő a hatalomról szól.

Bűnbánattal és hálával készüljünk mai együttlétünkre.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, valaki azt mondta, hogy az ember vágyai közül a legveszélyesebb a hatalomvágy bennünk. Ha Jeremiás próféta lelkébe betekintünk, elszomorodunk, és ha a Názáreti szívébe belelátunk, vajon mit kérdezzük? Add meg a választ, aki él és szeretsz örökkön örökké.

Olvasmány Jeremiás könyvéből (18,19-23)

Összeesküvés Jeremiás ellen.

Figyelj rám Uram, és halld meg ellenségeim szavát! Vajon rosszal szokás-e fizetni a jóért? Emlékezzél! A színed elé álltam, hogy közbenjárjak értük, és elhárítsam a haragodat róluk. Miért ásnak hát halálos vermet nekem?...

De te Uram jól ismered minden ellenem szótt gyilkos tervüket. Ne kegyelmezz hát gonoszságuknak, és ne töröld el vétküket színed elől! Vesztüket tartsd szem előtt, és ha eljön haragod ideje, bánj el velük!

Ez Jeremiás próféta imája és vágya (Azt hiszem, nem kell hálát adnunk érte).

Evangélium Máté könyvéből (20,17-28)

Jézus elindult Jeruzsálem felé.

Útközben félrevonta tizenkét tanítványát és figyelmeztette őket: Most felmegyünk Jeruzsálembe. Ott a főpapok és az írástudók kezébe adják az Emberfiát. Azok halálra ítélik és kiszolgáltatják a pogányoknak, hogy kigúnyolják, megostorozzák és megfeszítsék őt.

Akkor odajött Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt, és leborult előtte, hogy kérjen valamit. Mit akarsz? – kérdezte. Ő így felelt: Intézd úgy, hogy két fiam közül az egyik a jobbodon, a másik a balodon üljön országodban.

Jézus ezt válaszolta: Nem tudjátok mit kértek. Készek vagytok-e arra, hogy igyatok abból a kehelyből, amelyből én iszom? Készek vagyunk – felelték. Erre így szólt hozzájuk: Kelyhemből ugyan inni fogtok, de hogy jobbomra vagy balomra üljete, azt nem én döntöm el, mert azoknak jár, akiknek Atyám készítette.

Ennek hallatára a többi tíz megneheztelt a két testvérré. Jézus ezért magához hívta őket és így szólt hozzájuk: Tudjátok, hogy azok, akiket a világ urainak tartanak, zsarnokoskodnak a népeken, a hatalmasok pedig önkényüket éreztetik velük.

Köztetek azonban ne így legyen, hanem aki nagyobb akar lenni, legyen a szolgátok, és aki első akar lenni, legyen a cselédetek. Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja sokakért.

Ez a Názáreti próféta tanítása, és válasza a Zebedeusok vágyálmára.

Itt be is fejezhetném a mondandómat, annyira világos a mondanivaló. Megállapíthatom, hogy van hasonlóság a két szövegben, mert mindkettőben a *szervedő próféta* szól. Azt is tudjuk, hogy Jeremiásban a bosszúálló *Jahwe prófétája*, a Názáretiben pedig a szerető-megbocsátó *ABBA prófétája*. Van különbség, nem is kicsi: Jeremiásban a *bosszúvágya*, a Názáretiben pedig a halált is vállaló *irgalom* példája van előttünk. De mindkettőről kicsit bővebben.

1) Jeremiás

Az Ószövetségből Jeremiás volt a kedvenc prófétám. Annak idején, ifjúkoromban lelkesedéssel olvastam Franz Werfel: „*Halljátok az Igét*” c. regényét. Izgalmas volt, ahogy a verembe vetik és kiszabadul. Most megdöbbenve olvastam kedvenc prófétám imádságát. A teljes szöveg sokkolt, nem is idéztem az egészet.

Jeremiás közbenjárt az emberekért Istennél, de ők mégis vesztére törtek. Hihetetlen haraggal fordul ellenük, és Isten bosszúját kéri rájuk. Tehetetlenségében az Istent, mint legfőbb hatalmat próbálja mozgósítani.

2) Názáreti

Az Újszövetség prófétája a hatalom emberei előtt egy eretnek, mert istentagadó próféta! Ő tudja, hogy „gyilkos isten nincsen”, Az Isten szerető Atya. Három éven át másról sem beszélt a tanítványainak és a tömegeknek is.

És amikor útban Jeruzsálem felé, éppen a bitófa felé mennek, akkor a két Zebedeus gyerek – az egyik a „szeretett tanítvány” – anyjával együtt azt kéri Jézustól, hogy ő, az eljövendő messiáskirály, a két főhatalmat nekik adja, hogy ők ülhessenek a trón jobb és bal oldalán.

Jakabnak és Jánosnak, meg az anyjuknak, Szalómé Nagyasszonynak még az sem számít, ha a hatalom megszerzésért folyó harcban a fiúk a vérüket ontják. A csata végén a győzelmi kehelyből együtt inni a Vezérrel mindent felülmúló diadal.

Csak hogy a hatalmi harc már körön belül is felüti fejét, hisz más pályázók is vannak a főhatalomra, tízen is. A többi tanítvány, látva, hogy a Zebedeus-fiúk anyjukkal együtt leborulva esdekelnek a vélt Messiás előtt, neheztelni kezdenek.

És ekkor hangzanak el Jézus örökérvényű szavai a hatalomról, a világ urai zsarnokságáról, a hatalmasok önkényéről, és arról a figyelmeztetésről, hogy „köztetek ne így legyen!” És arról az új világrendről is, amely új világot teremthetne a Földön. Aki szeret, az szolgál!

Kíváncsi vagyok, hogy a Golgotán a felfeszített Jézus jobb és bal oldalán, a két latorra feltelkintve, a szeretett Tanítvány, és távolból a többiek mire gondolhattak? Megértették-e, hogy milyen jobb és bal oldalról beszélt nekik Jézus? Ők hova kerültek?!



3) „Köztetek ne így legyen!”

Mielőtt magunkról is szólnék, még egy biblikus nehézségre hívnám fel a figyelmet.

Az én Békés-Dalos evangéliumomban Lukács doktor, az irgalmasság evangélistája is szót kér a hatalomvágy ügyben. Csak pár mondatát idézem az utolsó vacsorai versengésről. Jézus kérdi: „Ki nagyobb: aki az asztalnál ül, vagy aki fől szolgál? Ugye az asztalnál ülő? Én mégis úgy vagyok köztetek, mint a szolga. Ti viszont kitarotok velem megpróbáltatásaimban. Ezért

nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítéljétek Izrael tizenkét törzsét”.

Gromon Bandi majd megmagyarázza Nektek, hogy hogyan kell érteni ezt a szöveget (kérdőjelekkel). És én is teljesen egyetértek vele, hogy illet Jézus nem mondhatott. De az utókort meg kellett valahogy nyugtatni, hogy az Isten hatalmas, Mindenható, és az ő emberei királyi trónon fognak ülni, ha itt nem is, de majd a túlvilágon. Ahogy a templomi misékben halljuk, hogy az Isten „él és uralkodik örökkön örökké!”.

Testvéreim! – Én azt gondolom, értem ezt a názáreti Prófétát, és igazat is adok neki. Tudom, hogy a „*hatalom szeretete nem a szeretet hatalma*”. Tudom, hogy az igazi hatalom a szeretet, a megbocsátás. Tudom azt is, hogy semmi közünk nincs nekünk már a Jeremiásokhoz.

De ezen a ponton megállok. Semmi közöm Jahwehoz és a prófétáihoz?! Nem támad-e bennem is jeremiási harag az ellenem vétőkkel szemben? Nem hozatnám-e le én is sokszor az istennyilát a Mennydörgésfiakkal együtt az igazságtalanságot tevőkre?!

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2024. október 20-án a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]

